

Vajda Zita, a pozícióhabzsoló

Népszabadság, 2016. szeptember 13.

HÍREK -

<http://nol.hu/gazdasag/vajda-zita-matolcsy-gyorgy-mnb-botrany-1631529>

A Matolcsy Györgyhöz köthető hölgy halmozottan előnyös helyzetbe került, sok más mellett havi hatszázezerért kutathatja Indiát.

Nem csak az eddig ismert két helyről illeti meg díjazás a Matolcsy György jegybankelnökhöz igen közel álló hölgyet, miután kilépett az MNB-ből. További két pozíciója van. Így összesen négy helyről jár neki pénz – derül ki a válaszokból, amelyeket a Népszabadság kérdéseire az alapítványok adtak.

Elárulták, hogy Vajda Zita – aki május 2-ig a Matolcsy vezette jegybankban nemzetközi szakmai titkár volt – a 260 milliárd forintból létrehozott jegybanki alapítványok egyikénél, a Pallas Athéné Geopolitikai Alapítványnál (Pageo) igazgatóhelyettes lett. A Pallas Athéné Domus Innovationis (PADI) nevű jegybanki alapítványban lévő kuratóriumi tagsága és a PADI által létrehozott Vízház Zrt.-beli igazgatósági tagsága ismert volt. A Pageo Kutatóintézetben kutatóként is dolgozik. A két alapítványi pozícióba már az után kerülhetett, hogy otthagyta az MNB-t. A kutatóintézetnél másnaptól, május 3-ától dolgozik kutatóként.

Hogy a Pageonál mikortól, arról tettünk fel kérdést, válasz azonban még nem érkezett. Az alapítványok levelének megfogalmazása arra utal, hogy az is a jegybankból való kilépés után volt: „azt követően állt alkalmazásba a Pageo Alapítványnál, hogy befejezte munkáját a Magyar Nemzeti Bankban.”

Könnyen lehet, hogy így nem is kell kevesebbel beérnie annál, mint amikor a Magyar Nemzeti Bankban szakmai titkárként dolgozott. (A közel 1400 jegybanki dolgozó között a legjobban fizetett 4-5 százalékban volt havi bruttó 1,73 milliós bérével.) A Pageo igazgatóhelyettesi posztjáért havi bruttó 600 ezer forint jár, épp annyi, amennyi a Pageo Kutatóintézetben kutatóként dukál. A másik alapítvány, a PADI, azt nem árulta el, hogy a kuratóriumi tagságért pontosan mennyit kap Vajda Zita. A vezetők, vezető tisztségviselők juttatásaira vonatkozó adatok összesítve találhatóak a PADI honlapján, de az alapító okirat főszabályként havi 555 ezer forintos juttatásra utal – amitől a kuratórium eltérhet. Ezen felül adható béren kívüli juttatás és költségtérítés is. A Vízház Zrt.-beli fizetését egyáltalán nem kötötték az orrunkra.

Utóbbi két pozíciója akkor is megvolt Vajda Zitának, amikor a jegybankban dolgozott, de akkor csak a jegybanki bérét vette fel, a másik két helyről származó pénzét felajánlotta jótékony célra. Ám a költségi botrányról is hírhedt jegybanki alapítványok válaszai alapján azonban nem kizárt, hogy immár felveszi a pénzt egyik vagy akár másik helyről is. „Vajda Zita, amíg a Magyar Nemzeti Bank alkalmazásában állt, a tiszteletdíját felajánlotta a Piros Orr Alapítványnak.” Egy másik mondatban is múlt időben írnak arról, hogy felajánlotta juttatását, amikor a jegybank alkalmazottja volt.

A két újabb helyről összesen havi bruttó 1,2 millió forinthez jut, ha pedig megtartja a PADI kuratóriumi tagságért neki járó – az alapító okiratból kiindulva – 555 ezer forintot is, máris többet visz haza, mint a jegybanki állása alatt kapott havi bruttó 1,73 milliós fizetés. Ráadásul ha most a Vízház Zrt.-től is az öt megillető díjat megtartja, akkor még inkább túlszárnyalja a pár hónappal ezelőtti, az MNB-s időszakban jellemző jövedelmét.

A Pageo Kutatóintézetnél nagyon specializált területre szerződött Vajda Zita. India-kutatóként kapja a havi bruttó 600 ezer forintot. Most már védetté tett blogjában írt arról, hogy 2012-ben két és fél hónapra

Indiába utazott jógát tanulni. Az indiai tanulmányokra és tudományos életre rálátó forrásaink elárulták, Vajda Zita neve számukra ismeretlen, ahogy havi 600 ezer forintos vagy akár csak azt megközelítő megbízásról sem hallottak Magyarországon.

A szakma csúcsa ma Magyarországon az az egyetemi-főiskolai tanár, aki évtizedes kutatói háttérrel és jelentős tudományos publicisztikai munkássággal mintegy bruttó 380 ezer (nettó 250 ezer) forint körüli juttatást kap. A tanársegéd és a PhD-hallgatók fizetése ennél jóval kevesebb: nettó 120-140 ezer forint körüli. Azonban forrásaink szerint egy PhD elnyerése is igen komoly munkát igényel. Ma már önmagában az MA-fokozat megszerzése nem elég, egy sikeres pályázathoz szükséges, hogy az egyetemi évek alatt a hallgató már részt vegyen a tudományos munkában, szakcikket írjon, konferenciákon vegyen részt. Ezenfelül kisebb összegű ösztöndíjakra – általában az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramokon (OTKA) keresztül lehet pályázni. „Ez nagyjából annyira szokott elég lenni, hogy a kutatók ebből vásárolnak szakkönyveket, vagy ebből veszik meg a számítógépüket” – mondta egyik, a kutatói életben jártas, nevének elhallgatását kérő beszélgetőtársunk.

Az interneten fellelhető egy tanulmány a Pageo Kutatóintézettől: a világ legnagyobb nyomornegyedeiről szól Vajda Zita az afrikánista Czirják Ráhellé közös munkája. A negyvenezer karakteres, Nyomornegyed portrék címet viselő tanulmányból az utolsó fejezet, mintegy 8700 karakter Vajda Zita munkája, amely Mumbai legnagyobb nyomornegyedét, a Dharavit mutatja be. A szöveg alapvetően korrekt, tényekre alapozott, és nyilvánvaló belőle, hogy Vajda járt a helyszínen. Saját élményeit is beleszötte a tanulmányba. A tényállítások egy részét lábjegyzetekkel is alátámasztja; a szöveg 46 lábjegyzetéből hét tartozik Vajda fejezetéhez. Czirjakkal ellentétben Vajda inkább az interneten fellelhető cikkeket, illetve adatokat idéz. Czirják forrásai között könyveket, folyóiratokban megjelent szakcikket és saját készítésű interjúkat is találunk.

Egy szintén anonimitást kérő szakértővel is átnéztük a tanulmányt. A tanulmány sajátjának tekinthető a verdikt szerint. A nagyját ollózta a szerzője, de ismertette, honnan vette át a részeket, írja az angol egyetemen kutató magyar tanár. „Úgy csinálta, mintha több lenne a sajátja, mint amennyi valójában” – dicsérte a kutató Vajda módszerét. Összegzésként állítja a tanár: tudományos folyóirat nem közölné a szöveget, de azért nem Schmitt Pál szintje.

Keretes: Egy elszólás története

Vajda Zitáról a múlt héten lapunk kérdése nyomán derült ki, hogy ő lehet az a Matolcsy Györgyhez igen közel álló nő, aki miatt a jegybankelnök válik a feleségétől. Kérdésünk amúgy elég ártalmatlan volt, mindössze Vajda Zita javadalmazását firtattuk, de egy reményeinket messze felülmúló választ kaptunk, amelyről ide kattintva olvashatnak többet.

Később kiderült az is, hogy Vajda Zita testvére trafikban utazik, és mind a hat MNB-alapítvány leszerződött azzal a könyveléssel is foglalkozó céggel, amelynél Vajda Zita édesanyja dolgozik.

Keretes: Miért Vajda Zita kapta meg a posztokat?

Az alapítványok levelük elején hangsúlyozták, hogy „Vajda Zitát felkészültsége, szakmai hozzáértése alapján nevezték ki a nevezett posztokra, többéves szakmai tapasztalattal rendelkezik, korábban a Nemzetgazdasági Minisztériumban, a Nemzeti Bankban és a Morgan Stanley-nél dolgozott. Két diplomát szerzett – a Külkereskedelmi Főiskolán és a Szegedi Tudományegyetemen diplomázott –, angolul felsőfokon, spanyolul középfokon beszélő nemzetközi szakember. Az általa jelenleg betöltött pozíciókban a korábban megszerzett nemzetközi relevanciájú szakmai tudását jól tudja kamatoztatni.”

A cikk elkészítésében közreműködött Kómúves Anita, Batka Zoltán és Gergely Márton

